

Oversættelse uden billeder. *Se foto i udgaven på engelsk og billedteksten her:*

Heroisk: *Besætningen på Halifax HK294*

(pilot Alan McCormack længst til venstre, Jack Tylor tredje fra venstre)

”Vi blev ramt i bugen mens bombelemmene var åbne”

De to andre australiere ombord på Lancaster HK537 var Lewis Havelock Christmass, 26 år, fra Perth og bombeskytte – et yderst vigtigt job, når man ser på den 4.000-punds (1.800 kg) kæmpebombe de medførte – og George Jeffreys Kerr, en skolelærer fra Springvale i Victoria, som var navigatør. En canadier og tre briter udgjorde resten af besætningen på syv.

Alle ombord blev dræbt, da et fly blev sprængt over dem og de blev ramt. De styrtede ned i en kæmpe ildkugle på markerne hos en landmand med svin på den danske ø Als. Øjenvidnet Sigurd Sørensen, nu 86 år, beskrev, hvordan vinduerne på stuehuset blev blæst ud af trykket fra eksplosionen, da HK537 kom ned. ”Mit hjerte hamrede,” fortalte han *The Weekend Australian Magazine*.

Sørensens forældre ville senere begrave et lig, de fandt på marken. Det var en ung mand, hvis jordiske rester blev overset, da tyskerne kom for at indsamle de døde.

Hans far fik indgraveret en propel med ordene:

”En engelsk flyver her hviler med ære langt fra sit hjem og sine kære. 29. januar 1944.”

Hans mor Kate plantede et træ over graven for at give den skygge, men tysksindede hørte om familiens sympati for de allierede og forgiftede træet. Det så ud til at dø, indtil få måneder senere, hvor tre små skud dukkede frem fra stammen uden at være slået ud.

”Vi vidste ikke, hvem han var, selv om et ID-skilt med navnet Francis C. W. Bull var blevet fundet i vraget, så det var det navn vi brugte til ham,” sagde Sørensen.

Efter krigen sørgede familien for en passende begravelse med en præst for flyveren, men et år senere gravede engelske embedsmænd liget op og begravede det i den militære afdeling af den lokale kirkegård i Aabenraa.

”Min far var aldrig overbevist om at flyveren var Bull, fordi ID-skiltet ikke var på ham,” mindedes Sørensen.

”Det var bare på marken sammen med alle stumper og stykker fra flyet. Vi troede, alle på flyet var englændere. Først senere fandt vi ud af, at der var australiere.” Flyverens identitet blev aldrig fuldt ud bekræftet.

Hver lørdag har Sørensen og hans familie et lille ritual på marken, hvor flyveren døde. De holder en kort højtidelighed og lægger friske blomster nær propellen.

De finder stadig vragestumper 80 år senere. Han trak en sæk ud med ødelagt metal. ”Det her er fra det sidste år,” sagde han.

Det forskel for Lancaster-flyene JB412 og HK537, nåede Halifax-bombeflyet med serienummeret HK294 ført at den unge Queensland ejendomsmægler Alan McCormack sit mål i Berlin. Det kastede sin bombelast: to 1.000 pounds – og to 500 pounds bomber, så vel som nogle klyngebomber. Men ulykken ramte dem i himlen over Tyskland, da flyet drejede hjemad og blev ramt af antiluftskyts nedefra. ”Vi blev ramt i bugen, mens bombelemmene var åbne,” fortalte McCormack senere. Kl. 03:26 gik dette Halifax-fly ned. 6 besætningsmedlemmer overlevede – den eneste tabte flyver var en rigtig sportsmand og erfaren svømmer ved navn Jack Tylor, fra Katanning i Vest Australien, som døde efter at have landet i vandet.

McCormack blev krigsfange i krigsfangelejren Stalag Luft III Sagan, hvor hans alder og rang sikrede, at han hurtigt mødte Roger Bushell, arkitekten by planerne om Den Store Flugt, som blev gjort berømt af filmen med Steve McQueen med samme navn. Fangerne, alle flyvere, gravede tre tunneller i porøs sandjord, der var mere end 8 meter nede før de gravede videre under fængslets hegn mere end 100 m borte i et forsøg på at få 200 mænd ud. Planerne var godt fremskredne, da McCormack kom ind i lejren tidligt i februar 1944. Han

sagde, at han gik ind i flugtkomiteen, men han gik ikke med under flugten, fordi han havde ikke bidraget så meget som de andre havde gjort i mange måneder. Imidlertid kom McCormacks hemmeligt skjulte sager med en af de 76, der undslap. Det var et silkekort, to knapkompasser og en kam med skjulte nåle. Næsten alle flyverne blev indfanget i de følgende uger i en storstilet menneskejagt, og 50 blev brutalt henrettet efter ordre fra den rasende Hitler.

McCormack overlevede gennem måneder med farlige døds marcher, og han blev befriet efter at krigen endte i 1945. Han endte i Australien med at flyve vigtige personer gennem atomprøvesprængninger ved Maralinga.

I dagene efter at Lancaster JB412 styrtede ned blev et telegram sendt til John Trees forældre Arthur og Rachel med underretning om at flyet ikke var vendt tilbage efter et togt, og at deres søn officielt var meldt savnet.

Radiotelegrafist Bill Livesay landede sikkert på - - -